

GELEŽINKELIŲ STREIKAS ARGENTINOJ

GELEŽINKELIŲ UNIJOS STREIKAS ARGENTINOJE PADIDINS VARGUS

BUENOS AIRES. — Argentinos geležinkelių judėjimas antadienį sustojo dėl senai grąsinto ir dabar pradėto geležinkelių darbininkų streiko. Gerai organizuoti darbininkai jau senai terorizuoja Argentinos valdžią. Jų atlyginimai jau daug kartų buvo pakelti nuo to laiko, kai Argentina perėmė savo geležinkelius iš užsienio bendrovių. Šį kartą geležinkeliečių unijos reikalauja net 40% algų pakėlimo. Pinigai turi būti sumokėti nuo lapkričio mėnesio pradžios.

Užsienio korespondentai sako, kad Argentinos ekonominiai sunkumai dalinai kyla dėl nepagrįstų darbo unijų reikalavimų. Perono laikais darbo unijos įsigyjo dideles galias. Jų gaunami įvairūs socialiniai draudimai nebuvo pagrįsti nei pakankama produkcija, nei krašto ekonominiu pajėgumu. Peronas politiniais tikslais įvedė daug modernių reformų, už kurias užmokėti teko po jo sekusiomis vyriausybėms.

Transportas daug kainuoja

Transportas, dėl didelių atlyginimų darbininkams, pasidarė toks aukštas, kad toliau nuo miestų esantiems ūkininkams kartais geriau apsimoka aparti savo vaisius ar daržoves, negu bandyti juos pristatyti į miestus.

Pernai Argentina turėjo labai gerą kviečių derlių. Sakoma, kad šiame šimtmetyje tik du kartus buvo toks geras derlius. Pasauliulyje pernai buvo didelis kviečių pareikalavimas, tačiau Argentinos kviečiai dar ir šiandien tebeguli neparduoti sandėliuose. Jų kainos buvo per aukštos. Vyriausybė rimtai svarsto nuvertinti Argentinos pinigą — pezo, tačiau, tuo atveju, pabrangtų vilnos įvežamos prekės. Tai galėtų priversti prie tų prekių trūkumo ir tolimesnės infliacijos.

Ekonominės reformos Argentinoje yra jau senai reikalingos, tačiau jos vargiai greit bus įvestos. Kovo mėnesį Argentinoje bus kongreso rinkimai. Iki to laiko vyriausybė nedrįsta griebtis nieko drastiško.

Spaudžia užsienio bendrovės

Gelbėdamasi nuo ekonominių vargų Argentinos valdžia ėmė spausinti užsienio bendroves. Prezidentas Illia, išpildydamas savo rinkiminės kampanijos pažadus, nutraukė sutartis su Amerikos žibalo bendrovėmis. Argentinoje 1964 metais, po suvalstybinimo buvo išgręžti 460 nauji žibalo šuliniai.

Prieš tai, užsienio bendrovės 1961 metais išgręžė šulinių tris kartus daugiau. Dėl to, Argentinos žibalo produkcija sumažėjo ir vietoj 1963 metais išleisti 42 milijonų dolerių žibalui pirkti, praėjusiais metais Argentina turėjo importuoti žibalo už 72 milijonus dolerių, kurių krašte ir taip trūkstą.

Neseniai Argentinos kongresas uždėjo didesnius mokesčius ant dividendų, mokamų užsienių bendrovių. Dabar užsienio bendrovių akcininkai turės mokėti 53% mokesčių. Tokie patvarkymai įbaugina užsienio bendroves nusteigti pramonės fabriku, neinvestuoti naujo kapitalo. Tuo pačiu, nukentėia gyventojų gyvenimo lygis. Sakoma, kad mažmenų prekyba šiandien Argentinoje nėra didesnė, kaip ji buvo 1956 metais.

Argentina turi geresnį klimatą ir daugiau žemės turty, negu SS pulkininku.

Nesusipratimai dėl de Gaulle medalių

PARYŽIUS. — Lankydamasis Pietų Amerikoje Prancūzijos prezidentas de Gaulle apdovanojo visų kraštų valstybių galvas aukštais prancūzų ordiniais. Dabar dėl tų ordinų įvyko nemalonių reformų, už kurias užmokėti teko po jo sekusiomis vyriausybėms.

Pasiteiravus Paryžiuje buvo gautas atsakymas, kad kiekvienai valstybei buvo paskirtas tik vienas "Didysis Kryžius". Jei Ecuadoras būtų gavęs keturis, tai kiti kraštai būtų jautėsi nukriausti. Ecuadoro valdantieji, tačiau neatsileido ir gražino medalius. Paryžiaus laikraštis "Le Figaro", komentodamas tą nemalonų įvykį, rašo, kad būtų galima buvę duoti vieną garbės legiono kryžių visiems keturiems, tačiau vienu kaspiniu apjuosus visus keturis kaklus, medaliu gavėjai būtų atrodę, kaip "ridikėlių pundaš".

Spalvotos tautos sovietų nekviečia

NEW YORKAS. — Sovietų Sąjungos delegatai Jungtinėse Tautose veda stiprią propagandą tarp Azijos ir Afrikos tautų delegacijų, kad numatomoje tų tautų konferencijoje Ažyre, būtų pakviesta dalyvauti ir Sovietų Sąjunga. Ši, vadinama, "Bandung konferencija" pirmą kartą įvyko 1955 metais Bandung mieste, Indonezijoje. Tuo metu dalyvavo 29 Azijos ir Afrikos valstybės, kurios ten nagrinėjo savo specifines problemas, Susipykus Kinijai su Sovietų Sąjunga, pastaroji nebekeviama į tas konferencijas, ji nelaikoma Azijos valstybe, nors ji Azijoje valdo didžiulius plotus. Indija labai nori, kad sovietai dalyvautų ir tuo atsvertų didžiosios Kinijos įtaką konferencijoje. Ji, taip pat, remia Malajijos dalyvavimą, nors Indonezija pranešė, kad ji nedalyvaus, jei bus priimta Malajija.

Kai kurios Afrikos tautos bijosi, kad ši Afrikos-Azijos tautų konferencija gali išvirsti komunistinės propagandos tribūna.

kraštų. Vienintelio daikto, kurio tam kraštui trūkstą, yra — tvarkos ir protinių reformų. Paskutinis geležinkelio darbininkų streikas tikrai nepasidės prie Argentinos gėrbūvio pakėlimo.

BRITŲ OPOZICIJA BANDĖ NUVERSTI WILSONO DARBIŲ VYRIAUSYBĖ

LONDONAS. — Britai, palaidoję savo valstybės vyrą Churchillį, sugrįžo prie kasdieninio gyvenimo. Parlamente antradienio posėdyje konservatorių partijos vadas, buvęs premjeras Douglas-Home pareiškė, kad medaus mėnuo jau yra pasibaigęs ir vyriausybė, jei nenori atsistatydinti, bus priversta kovoti. Jis išklė pasitikėjimo vyriausybės atliktais darbais klausimą. Savo kalboje opozicijos vadas puolė darbių planus uždėti didesnius pelno mokesčius ir mokesčius ant kapitalo priaugimo, be to, pasmerkė vyriausybės nesugebėjimą sumažinti paskolų namų įsigyjimui nuosimčius.

Wilsonas ir jo ministrai gynesni, sakdami, kad visi dabartinės vyriausybės pergvenami sunkumai yra išdava blogo konservatorių šeiminkavimo. Wilsonas, atsilygindamas už nepasitikėjimo pasiūlymo įnešimą, pats pasiūlė apkaltinti buvusią vyriausybę neatsakominguumu. Ekonominį reikalų ministeris George Brown pabrėžė, kad vyriausybė turi atlikti tai, ko nesugebėjo padaryti buvusioji konservatorių valdžia.

Valdžia laimėjo 17 balsų

Darbių vyriausybė po labai aštrių ir karštų debatų, balsavimo metu laimėjo 17 balsų skirtumą. Nors liberalai šį kartą neabsavo, darbiams pasisekė tokią didelę balsų daugumą su rinkti, kadangi penkiu konservatorių parlamente nėra, dėl jų atstovautų vietų greit bus nauji rinkimai, o kiti negalėjo dalyvauti parlamente dėl ligos. Visame parlamente darbičiai teturiu trijų balsų persvarą. Kartu su jais dažnai atvejais balsuoja ir liberalai.

Konservatorių kalbėtojas, pa juokdamas Wilsono pažadą, kad vyriausybė per 100 dienų išvystys dinamišką veiklą, pareiškė, kad tas dinamiškumas buvo panašus į jaučio elgesį indų krautuvelyje. Jo žodžiais, vyriausybės akcija buvo neapgalvota ir per greita. Wilsonas atkirto, kad vyriausybė priėmė gyventojų norimas reformas, padidino pensijas, panaikino mokesčių už vaisius. Wilsonas nurodė, kad ir konservatorių balsavo už tas reformas, tačiau, kai reikia pinigų joms apmokėti, tai jie priešinosi.

Britai pirks lėktuvus iš JAV

Daug ginčų parlamente sukėlė karo lėktuvų statybos klausimas. Wilsono vyriausybė pranešė, kad nutarta nestatyti vieno tipo bombonešio, nes jis per daug brangiai kainuotų. Vyriausybė apskaičiavo, kad neapsimokės statyti nei ilgo skridimo transporto lėktuvų. Kol jie bus pastatyti, tai jų modelis jau bus pasenęs. Dėl tų priežasčių vyriausybė nutarė pirkti transporto lėktuvus iš Amerikos, kuri juos greičiau ir pigiau pastato. Vyriausybė atsisako ir vertikalinio pakilimo lėktuvo, kuris kainuotų virš 2 milijonų dolerių. Jo vietoje britai galvoja pirkti amerikiečių panašaus tipo lėktuvą ir tuo sutaupti apie 700 milijonų dolerių.

Opozicijos kalbėtojai puolė šią žinią, sakdami, kad britai padės įkurti Amerikos monopolį lėktuvų statyboje. Be to, daug britų darbininkų gali netekti darbo. Vak. Europos diplomatinuose sluoksniuose svarstoma, kaip ilgainiai galės išsilaikyti britų darbių vyriausybė, teturėdama vos trijų balsų daugumą. Sako-

IŠ VISO PASAULIO

TOKIJO. — Komunistinės Kinijos radijas pranešė, kad į Kiniją vakar atvyko Kubos vyriausybės delegacija, vadovaujama ministerio Ernesto Guevara. Paskutinį kartą Guevara Kinijoje lankėsi 1960 metais. Tuo metu jis penkiems metams iš Kinijos pasiskolino 250 milijonų dolerių ir įsiūlė chemikalus, kurie sunaikina lapus ir žolę.

SAIGONAS. — Trys amerikiečiai lakūnai buvo sužeisti, kai į jų lėktuvą Pietų Vietname pataikė keli šautuvų šūviai. Nors komunistai paskelbė paliaubas naujų metų progą, tačiau tos paliaubos neliečia amerikiečių. Lakūnai žemai skraidė virš džiunglių ir pilstė chemikalus, kurie sunaikina lapus ir žolę.

Sasebo, Japonija. — Nežiūrint komunistų pastangų demonstracijos prieš JAV povandeninį laivą nepavyko. Netoli uosto buvo susirinkę apie 1,000 studentų, tačiau miesto gyventojai demonstracijose nedalyvavo. Prie uosto budėjo apie 2,500 japonų policininkų, tačiau darbo jiems mažai tebuvo.

HAVANA. — Kubos vyriausybė sugautus Kuboje ginkluotus pabėgėlius kubiečius parodė televizijos programoje. Visi keturi atsakinėjo į klausimus 25 minutes. Pabėgėlių vadas Menoyo kalbėdamas programoje perspėjo kitus pabėgėlius nesekti jų pėdomis. Esą, prieš liaudį negalima kovoti.

MADRAS. — Indijoje vyksta toliau pasipriešinimas prieš hindi kalbos įvedimą visoje Indijoje. Apie 500 Madras miesto studentų sustabdė traukinius ir nutalpė stotyje iškabintus ženklus, parašytus hindi kalba. Madras ligoninių gydytojai paskelbė vienos dienos streiką. Vidurinių mokyklų mokiniai akmenimis sudaužė mokyklų pavadinimus, parašytus hindi kalba.

MASKVA. — Prieš pusę metų sovietų spaudoje buvo labai puolamas jaunimo mėgiamas šokis "twist". Jis buvo vadinamas buržuaziniu ir svetimu komunistinei dvasiai. Antradienį "Večiornaja Moskva" rašo, kad "mes nieko prieš neturime prieš twistą, ypač jei jis gražiai šokamas". Kiti naujoviški Amerikos jaunimo šokiai iki Maskvos dar neatkeliavo.

Anglijos karalienė Elzbieta ir princas Pilypas nuskrido į Etiopiją pasisvečiuoti pas imperatrių Haile Selassie. Paveiksle matome imperatorių, sėdintį tarp svečių, atskridusių į Etiopiją trim dienom oficialiam vizitui.

DE GAULLE MINISTERIS ATVYKSTA Į WASHINGTONĄ APTARTI SANTYKIŲ

PARYŽIUS. — Antradienį paskelbta Prancūzijos užsienio reikalų ministerio Maurice Couve de Murville kelionė į Washingtoną sukėlė abiejų kraštų sostinėse naujų kalbų apie Amerikos-Prancūzijos santykius. Prancūzijos ministeris atvyksta vasario 18 dieną. Tuo pačiu metu į Washingtoną sugrįš ir JAV ambasadorius Paryžiuje Charles Bohlen. Paskutinį kartą prancūzų užsienio reikalų ministeris Amerikoje lankėsi 1963 metų rugsėjo mėnesį, kada jis aplankė prezidentą Kennedy.

Jau tada Prancūzijos-Amerikos santykiai buvo pradėję atvesti. Po susitikimų su Prancūzijos ministru, prezidentas Kennedy kalbėjo laikraštiniams, kad de Gaulle strategija, kurios jis nesuprantas, yra išlaikyti tarp abiejų kraštų tam tikrą įtampą. De Gaulle galvojas, kad Europa pati turėtų daugiau dėti pastangų savo ateičiai kurti, o ne palikti viską tik Amerikos politinei ir ekonominei galiai.

De Gaulle — nepriklausomas

Nuo tų metų Prancūzija dar daugiau išryškino savo nepriklausomumą. De Gaulle 1964 metais pripažino raudonąją Kiniją, jis pakartotinai ragino įvesti pietryčių Azijoje neutralias vyriausybes ir jomis pasitikėti. Prancūzija priešinosi Amerikos planui kurti bendrą atominį laivyną. De Gaulle bandė išstumti Amerikos įtaką ir iš Pietų Amerikos. O Europoje jis visai aiškiai pradėjo su ta įtaka kovoti. Senai nekėsdamas britų, de Gaulle savo "veto" uždarė kelią Britanijai įeiti į bendrą Europos rinką, kurioje jis sudaręs sutartį su Vokietija, vaidina svarbiausią vaidmenį. Jis neleido Amerikai laikyti atominį ginklų savo teritorijoje ir ėmė pats organizuoti atominę jėgą. Jungtinėse Tautose jis kartu su sovietais nemoka už taikos misijų išlaikymą.

Santykiai žymiai nepasikeis

Visi šie Prancūzijos žygiai praityje rodo, kad tarp Amerikos ir Prancūzijos yra tikrai daug ką aptarti. Užsienio reikalų ministeris atvykęs į Washingtoną, palies daugelį klausimų, kurių sprendimui Prancūzija turi savo atsakymus, o jie skiriasi nuo Amerikos atsakymų. Galimas daiktas, kad bus aptarta prezidento Johnsono kelionė į Europą. Jos metu jis tikriausiai norėtų aplankyti ir Prancūziją.

Stebėtojai galvoja, kad nesu-

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Britų ministeris pirmininkas Wilson pranešė, kad jis nevyks, kaip buvo žadėjęs į JAV pasimatyti su prezidentu Johnsonu. Jis nurodė, kad buvo numatęs savo kelionėje aplankyti ne tik Washingtoną, bet ir Jungtines Tautas, kur galvojo pasakyti kalbą. JT pertraukus savo pilnates posėdžius, jo kelionė pasidarė nebereikalinga.

Selma mieste vėl policijos buvo suimti 300 jaunų negrų, kurie susirinko prie teismo būstinės reikalauti teisės balsuoti. Washingtone pranešama, kad prezidentas Johnsonas atidžiai seka Selmos ir kitų miestų įvykius, kad galėtų, reikaliu esant, įsikišti.

Aukštas Amerikos administracijos Pietų Vietname pareigūnas vakar pradingo Saigono priemiestyje. Bijomasi, kad jis bus patekęs į komunistų partizanų rankas. Jis nuo 1963 metų vasaros gyveno Saigone su žmona ir trim vaikais.

Laos karininkų sukilimas gavo naują atspalvį. Neutraus Laos premjero Souvanna Phouma kariai susikirto su sukilėlių kariuomene, kuriems vadovauja du aukšti kariškiai. Žinomi rėmėjai buvusio Laos diktatoriaus Nosavano. Iki šiol jau buvo apie 30 užmuštų. Laos valdžia yra sudaryta iš dešiniųjų, neutraliųjų ir komunistų koalicijos, todėl čia amžinai vyksta varžybos dėl kariuomenės vadovybės.

Australijos valdžia pranešė, kad yra siunčiami kariuomenės pastiprinimai į Malaiziją, kuriai grąšina Indonezija. Greit išsiplauks į Borneo vienas batalionas kareivių ir specialii parašintininkų grupė bus nuvežta lėktuvais.

New Yorko uostan netikėtai įplaukė sovietų tanklaivis. Jis paprašė leidimo papildyti savo maisto atsargas, kurios išsibaidė, kai laivas ilgiau užgąsėjo jūroje audros metu. Tanklaivio 45 žmonių įgulai neleidžiama išeiti iš laivo.

Frankfurte buvo nuteistas Hermann Krumey vienas iš svarbiausių Eichmano padėjėjų, už žydų naikinimą Vengrijoje. Jis gavo 5 metus kalėjimo, tačiau buvo paleistas, nes jis prieš teisimą buvo laikomas kalėjime nuo 196 metų. Karo metu jis buvo SS pulkininku.

Vertical text on the far left edge of the page, containing various small notices and advertisements.

TRADICINIS KAUKIŲ BALIUS,

KURIAME KAUKĖS BUS PREMIJUOJAMOS.

Veiks užkandžių ir gėrimų bufetai ir kitos rengė-
ruošiamos staigmenos. Šokiams gros Balio Pakš-
orkestras. Įžanga \$2.50. Balių ruošia Lietuvos At-
mimo Sąjūdžio Vydūno Skyrius.
Dėl rezervacijų skambinti tel. 927-0047.

Detroito naujienos

Sunkiai serga dr. Pikūnas

University of Detroit psicho-
logijos profesorius, kelių svar-
bių mokslinių veikalų autorius,
dr. Justinas Pikūnas yra smar-
čiau sunegalavęs. Pereitą sa-
vaitę jis buvo nuvežtas į Miči-
gano universiteto klinikas Ann
Arbor'e, kur sausio 28 d. buvo
padaryta inkstų operacija. Ope-
racija užtruko nuo 5 iki 9 val.
vakaro. Oficialiai kalbama, kad
operacija pavykusi puikiai, bet
rūpestį kelia ligonio karš-
čiavimas. Kai šios eilutės rašo-
mos už dviejų parų po operacijos,
jo temperatūra tebesilaiko apie
103 l. F. Bijoma, kad nebūtų
prisidėjęs plaučių uždegimas ar
kuri kita komplikacija.

Dr. J. Pikūnas yra vos 45 m.
amžiaus, mokslus ėjęs Lietuvo-
je, Vokietijoje ir Prancūzijoje.
Detroito katalikų universitete
(University of Detroit) profes-
oriaus nuo 1951 m. Yra elės
katalikų ir bendrinių organiza-
cijų narys. Visas lietuviškasis
Detroitas, sulaukęs kvapą, lau-
kia, kad kooperacinės komplika-
cijos kuo greičiau pasibaigtų ir
dr. Pikūno sveikata imtų gerėti.

D. Petrutytės kalba ledų gadyneje

Garsi montesorininkė — pe-
dagogė D. Petrutytė į Detroitą
buvo pakviesta prieš porą mė-
nesių ir jos paskaita apie prieš-
mokyklinio amžiaus vaikų auk-
lėjimą buvo gerai išgarsinta. Bu-
vo laukta didelės auditorijos.
Deja, sausio 28 d., po savaitę
trukusio lietaus ir išvirtusių
šalantį lietu, Detroitas jau bu-
vo ištisas ledynas. Dauguma,
ypač kuriems iki Lietuvių namų
yra kelio kilometrų, buvo pri-
versti likti namuose. Ir čia ra-
šantis, tris mylias paskaitos link
nuvažiavęs, buvo priverstas suk-
ti žirgų atgalius.

ALB radijo pranešimu, vis
dėlto, paskaitoje buvę 28 asme-
nys, jų tarpe septynių mažus
vaikus turinčių šeimų atstovai
ir... penki viengungiai. Pradžio-
je žodį taręs LB Detroito apyl.
p-kas ir LB tarybos narys Vl.
Pauča, po jo kalbėjęs svetys iš
Čikagos, JAV LB vyr. v-bos
p-kas Jonas Jasaitis ir paskaiti-
ninkę pristatęs Stasys Sližys.
Panelės Petrutytės paskaita bu-
vusi nepaprastai įdomi ir sukė-
lusi didelį entuziazmą motinų
tarpe. Danutė Jankuvienė čia
pat pasiūlusi steigti montesorinį
vaikų darželį, kuriam, esa, iš čia
susirinkusių šeimų jau būtų 22
vaikai.

Reikia tikėtis, kad p-lės Petru-
tytės paskaita Detroito ne pas-
kutinė, kad ji vėl kada atva-
žiuos ir pakalbės ir sujaudins

visą lietuviškąją giminę. Tik,
gal reikia lukterti bent porą mė-
nesių, kol ledo kalnai tikrai mies-
tui nebegrės ir xisi galės L. na-
mus pasiekti.

Vasario 16 minėjimas vaikams

Kad vasario 14 d. Nepriklau-
somybės šventė bus atšvęsta
Cobo Hall rūmuose, jau čia bu-
vo keletą kartų rašyta. Be abe-
jo, seni ir jauni ten dalyvaus.
Bet, kiekvienais metais lietu-
viška šeštadieninė mokykla ren-
gia minėjimą vaikams ir jų tė-
vams, pamokų metu.

Šįmet šeštad. m.-los rengiamas
minėjimas įvyksta vasario 13 d.,
šeštadienį, paskutinės pamokos
vietoje, tad apie 12 val. Lietu-
vių namuose. Tėvai, vežantie-
ji vaikučius į šv. Antano mokyk-
los patalpas, privalo atvažiuoti
valanda anksčiau ir paveržti juos
į Lietuvių namus. Ten bus ko
paklausti ir pamatyti patiems
tėvams: dainos, deklamacijos,
Vasario 16-sios tema rašinėliai
ir t. t.

J. Jasaitis pas Dainavos vadovybę

Į ledinį Detroitą sausio 23 d.
LB pirmininkas Jonas Jasaitis
važiavo ne tik D. Petrutytės pas-
kaitos išklausti. ALB radijo
pranešimu, jis turėjęs susitiki-
mą su Dainavos jaunimo stovy-
klos vadovais, prašydamas leisti
Dainavoje surengti LB tautinių
šokių vadovų kursų ateinančių
pavasari. Pasitarimų rezultatai
man dar nežinomi, bet viliousi,
kad jie bus teigiami. Nes kur
gi rasime geresnę vietą, kaip
Dainava? Jau pats laikas į Dain-
avą atkreipti dėmesį ir politi-
niams veiksniams, ateityje čia
savo konerencijas perkelti, vis-
ti, ar tai būtų žiema, ar vasar-
ą. Dabar Dainavoje patalpos
šildomos, visi patogumai kaip
mieste, privažiavimas iš Detroito,
Clevelando bei Čikagos —
puikus. Be visų šių dorybių
Dainava yra tokioje slaptoje vie-
toje, kad čia ir valdžią nuversti
planuojant niekas nieko neįtar-
tų...

Ir čia lietuvių pėdsakai

Sausio vidury Detroito buvo
JAV inžinierių sąjungos (SAE)
suvažiavimas. Visą savaitę De-
troito vidurmiestį buvo užgulę
apie 20,000 inžinierių iš visos
Amerikos. Ta proga buvo viso-
kių mokslinio pobūdžio paskai-
tų, draugiškų tarpkorporacinių
nuomonių pasikeitimų, balių.
Buvo surengta ir moderniosios
mašinerijos paroda, užėmusi Co-
bo Hall vieną iš didžiausių pa-
talpų.

Advokatas Joseph J. Kowalskis, naujai išrinktas Michi-
gan Valstybės Atstovų Rūmų spjkeris; pirmasis de-
mokratas tame svarbiame poste nuo 1938 m. 53 m.
amžiaus, baigęs Valparaiso (Ind.) Universitetą, tėvas
keturių vaikų.

Bethlehem Steel plieno kompa-
nija išstatė rėkiančiai raudonai
nudažytas dvi automobilių už-
pakalinių spyruoklių plokštes,
kurios visą laiką lankstėsi, kiek-
viena į priešingą pusę. Šalia bu-
vo duoti ir visi dviejų plokščių
(vietoje keturių) matematiniai
išskaičiavimai.

Kas gi tas plokštės sukonstravo?
Ogi mūsų šios inžinierius
Jurgis Mikaila. Jis tai padarė
prieš keletą metų, dirbamas Ge-
neral Motors kompanijoje. Da-
bar spyruoklės jau pritaikytos
milijonams GM automobilių.
Gaila, kad prie eksponato konstruktorius vardo nebuvo.

Visi turime remti Lituanus'ą

Naujienose jau paskelbtas Li-
tuanus žurnalo fondacijos centri-
nio k-to sąstatas. Komiteto tiks-
las sutelkti 10,000 dolerių reika-
lingų žurnalui sėkmingai leisti
1965 metais. Bet ne vien auko-
mis galima žurnalui padėti. Jį
galima ir patiems sau prenum-
ruoti, arba užprenumeruoti ir
amerikiečiams draugams, bend-
radarbiams. Tokio aukšto
lygio žurnalas niekam gėdos ne-
padarys, o tik garbę. Žurnalas
išeina 4 k. metuose, taigi, kas
trys mėnesiai. Jis yra knygos
formato ir užima dažniausiai
apie 100 puslapių. Jo kaina me-
tams tik 3 doleriai. Prenumerato-
rių adresus ir čekius siųsti:
Lituanus, P. O. Box 9318, Chi-
cago, Illinois, 60690.

Bus paminėta Jaltos sutartis

Minint nelaimingosios Jaltos
konferencijos 20-ties metų su-
kaktį, Pavergtų tautų k-tas De-
troite rengia protesto mitingą-
konferenciją, Veterans Memorial
Building'e, Civic Centre, vidur-
miestyje. Minėjimas įvyks
ketvirtadienį, vasario 11 d. ir
prasidės 7:30 val. vakare. Pa-
grindinę kalbą pasakys įtakin-
gas JAV valdžios atstovas. Vi-
suomenė kviečiama kuo gausiau
dalyvauti.

Dar dėl Dargio pagerbimo

Pereitą savaitę rašiau, kad
pagrindiniam Vasario 16-sios
minėjimo kalbėtoji yra rengia-
mas pagerbimas Lietuvių nam-
muose šeštadienį, vasario 13 d.,
6:30 val. vakare. Tik pagerbi-
mo rengėjus įrašiau ne tuos. Ne
Dlcco vadovybę pagerbimą SLA
prez. P. Dargiui rengia, o Su-

sivienijimo Lietuvių Amerikoje
(SLA) 352-ji kuopa. Šią klaidą
padariau aš pats ir už tai visus
SLA 352-sios kuopos vadovus
viešai atsiprašau.

Pagaliau, mano klaida gal ir
išeis į gerą. Turiu patikimų ži-
nių, kad SLA 352-sios kuopos
valdyba į vašių rengimo bend-
drininkus priimti ir Dlcco val-
dybą.
Alfonas Nakas

NEW YORK, N. Y. Simpoziumas apie lietuvių žurnalizmo problemas

Naujosios kartos Diskusijų
Ratelis ruošia simpoziumą apie
lietuvių žurnalizmo problemas,
kuris įvyks penktadienį, vasario
mėn. 12 d., 8:30 val. vak. dail.
K. Žoromskio studijoje, 257 W.
14th Street (prie 8th Avenue),
Manhattan, N. Y.

Simpoziume dalyvauja visu-
menininkas, politikas ir žurnali-
stas Vincas Rastenis, šiais me-
tais švenčias 60 metų sukaktį;
Stasys Goštautas, dirbęs UPI ži-
dinių agentūroje; Rasa Gustaitė,
dirbanti Washington Post re-
dakcijoje, Washington, D. C.;
Vytautas Valaitis, plačiai pagarsė-
jęs foto žurnalistas.

Visi susidomėję, o ypač jau-
noji karta, maloniai kviečiami at-
silankyti.

Dujomis naudojasi apie 2% gyventojų

Pagal "Liaudies Ūkio" žurnale
(1964 m. nr. 12) paskelbtus
duomenis apie dujų naudojimą,
pagrindiniai dujų vartotojai Lie-
tuvoje yra elektrinės — jų su-
naudojimas siekia 83%, pramonės
įmonės energetiniams reika-
lams (katilinėms) sunaudoja
8%, pramonės įmonės technologiniams
tikslams (gamybiniai
procesai, žaliava) — 7%, komu-
nalinės — buitinės įmonės ir gy-
ventojai suvartoja 2%. Spėjama,
kad panaši sunaudojimo struk-
tura išliko ir artimiausiais me-
tais, tik dar labiau išaugs dujų
sunaudojimas elektrinėse.

Lietuvoje Dašavos dujos nau-
dojamos Vilniaus, Kauno, Šiaulių,
Panevėžio miestuose, stambiosioje
elektrinėje — Lietu-
vos VRE, Grigiškių bandomajame
popieriaus kombinate, Jona-
vos azotinių trąšų gamykloje.
Lietuvoje kasdien sunaudojama
nemažiau kaip 8 mln. kub. m.
dujų. Dujofikuota daugiau kaip
100 tūkst. butų. Esama ir stam-
bių trūkumų.

Rūkanti moteris - defektyvi moteris

Neseniai torontiešiam "The
Telegram", klausimų skyriuje,
skaičiau paklausimą. Klausia
mergaitė. Ji esanti 12-kos me-
tų amžiaus, bet atrodati — kaip
penkiolikmetė. Jai labai patin-
kęs vienas 15-kos metų berniuk-
kas, deja, jis ją nesidomįs, gal
galvodamas, kad ji — perjau-
na. Kartą ši mergaitė, ano ber-
niuko akivaizdoje, užsūrūkusi.
Ir, girdi, tas eksperimentas, at-
rodė, padėjęs. Tą dieną jis ją
labiau domėjęsis. Bet vėliau —
ir vėl tas pat. Jis neadaug dė-
mesio bekreipia į "eksperimen-
tingą" dvylikos metų "damą".

Ji klausia: ar nereikėtų jai iš
viso pradėti dažniau rūkyti ar
gal — ir visiškai tapti rūkan-
čia? Tuomet, esą, gal tas ber-
niukas ją nuolatiniai pradėtų
domėtis...

Atsakymas, žinoma, buvo
toks, kokio ir mes tikėtumėmės,
bet, kadangi tas atsakymas buvo
išreikštas įdomiai suklestytais
žodžiais ir mintimis — jį čia at-
pasakojau:
Esą, taip! Pradėk rūkyti, jau-
noji lady! O tuose dūmuose —
paskandinsi ne tik savo norimo
mylėti berniuko meilę, bet ir sa-
vę pačią. Ir, girdi, paskandinsi
ne tik savo jaunystę, kurios dar
neturėjai, bet ir vaikystę, kurioj
dar tebesi...

Tai kanadiško laikraščio "at-
rakaija" (žinoma, ji pilnai tikty
ir Amerikos mergaitėms).

Tačiau iš viso — nėra ko ra-
šančiam šiuos žodžius džiaug-
tis, kad taip daro Kanados ar
Amerikos mergaitės. Lygiai
taip pat samprotauja ir daro ir
mūsų šios — lietuviškos.

Štai, neseniai (pr. metų pa-
baigoj) Detroito įvyko lietu-
vių studentų suvažiavimas. Jame
suvažiavusių studentų ir stu-
denčių buvę gana daug.

Apie suvažiavimą teko skai-
tyti detroitieško žurn. A. Nako
reportažą "Naujienose". Ir ką
jis ten matė — tame suvažia-
vime? Gi, pirmiausia, dūmus ir
tiktai — dūmus!... Esą, visi rū-
kė ir, deja, ne tki studentai, bet
ir studentės! Jie ir jos — rūkė,
rūkė ir dar kartą rūkė, beveik
nesiskirdami ir nesiskirdamos
su cigaretėmis. Ne tiek kalbėjo
ir ne tiek reikalus svarstė, kiek...
rūkė. Taigi, visi "studentiški
vargai" — skendo tikrai dūmuose.

Tad, va: ir mūsų šios lietuvi-
škos "nepasiduoda", eidamos "pil-
nos emancipacijos" keliu. Ir jos
— ne tik lipstikuotos, kelnėtos,
"čerka" neblogiau lenkiančios
už berniukus, bet — ir rūkė, "kaip
reikiant"...

Ir tokiu būdu gi (ypač studen-
tės) — ruošiasi gyvenimui. Ti-
kisi sukurti šeimą, gimdyti še-
mos atžalas — vaikus, juos auk-

Alvidas Vaikų Teatro vaidintojų dalis savo studijoje po paskirų scenų repeticijų pa-
bendras informacijas apie statomą "Aliutės Sapną" iš direktoriaus akt. Alfonsa Nakas
Foto J. Štikas

Urnežienė išvežta į ligoninę

LOS ANGELES, Cal. — Fran-
ces B. Urnežienė, realstatininkė,
K. G. Urnežio žmona, gyv. 60 m.,
S. Oxford Ave., 1962 metų
pos 26 d. Havajų salose buvo
paraližuota. Ji buvo vežama
pas įvairius daktarus ir gyvū-
pas bet iki šio meto nepasitaisė.
rodo, kad josios sveikata dar
blogėjo.
Paskutiniu metu ji tiek
galėjo, kad teko vežti ją į
ninę. Dabar ji guli Sunray
Convalescent Hospital, 3238
Pico St. Namie josios vyras
žiūrėjo ligonę, kiek galėjęs
ilgiau namuose būti ji jau
begalėjo.

sutvėrimas. O svarbiausia —
neturi savo iščiaus, kaip
nešiotų ir maitintų nikotiną
krauju naują gyvybę. Tada
veidas — lyg ir atrodytų
riau pritaikintas" prie cigare-
tų, bet jau rūkanti mergaitė
moteris — visiškai blogai.
daro vaizdą, jog jai — tarsi
"viskas galima" ir jos ma-
kam gyvenime — nebėra
varžtų.

Žinoma, dėl tos priežasties
paaukęs ir subrendęs berniukas
— vyriškis mokės tai įvertinti.
Rūkantią moterį jis skaitys
defektyvia moterimi. Bet, kaip
gi dabar, ypač šiuose kraštuose
vedamasi tik 16-17 metų au-
kus, tai ne vienas, ne kitas
gali įsijausti ir suprasti, kad
kia rūkymas material...
Pr. Alsas

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOM
PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.
2. Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 246 psl.
3. M. Žošėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAŽOJI LIETUVA, 327 psl.
5. K. B. Kraučūnas, LIETUVŲ TAKELIU, 178 psl.
6. Dr. V. Sruogienė, LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-
RIJA, du tomai 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$2.00
7. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl.
8. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.
9. VI. Mingela, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas
ir darbai.
10. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 psl.
11. Dr. Ananas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis
viršelis \$2.00, kietasis \$2.00
12. Juozas Svalistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.
13. Ananas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI,
N. Rastenio vertimas, 40 psl.
14. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE
15. Alfonsas Nevardauskas, PAJURIAIS, PAMARIAIS
16. Jurgis Savickas, ZEME DEGA.
17. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA,
310 psl.

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti pašto
atsiuntę nurodę sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

4 1/2% 5%

rent dividend on Investment bonus
4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas
pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9:00 r. — 4:30
po pietų, trečiadieniais uždaryta, ketvirtadi. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** MOVING
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli trokštai - naujaisi kraustymo rankiniai
Išv. moky. patalpinimas - Sėgus ir sėkmingas patarimai)

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36 Tel. W. 111 Brook 5-9209

Los Angeles, Calif.

Susivienijimo Liet. Amerikoj 75 kuopa pradėjo veiklos 60 metų sukaktuves

"Rūtos be darželių" — A. Kairio vaidinimo žiūrėjo šimtai scenos meno mėgėjų

I metinį parengimą, įvykusį sausio 24 d., publika kviesdama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa priminė, jog šioji organizacija įsteigta 1905 metais. Šimtą metų nuo kuopos įsteigimo.

Kartais yra tekę girdėti spėjant, kad SLA 75 kuopa yra ne tik Los Angeles lietuvių seniausia organizacija, bet gal net ir visos Kalifornijos? Kada ir kur pirmieji lietuviai Kalifornijoje pradėjo teltis? Į tą klausimą mums atsakymo neduoda nė Lietuvių Enciklopedija. Enciklopedija rašo, kad SLA kuopa Los Angeles mieste įsteigta 1905 metais, kai šiame mieste bendrai lietuvių skaičius tebuvo 25. Lietuvių gyvenama San Francisco, Sacramento miestuose, bet kada pirmieji lietuviai atvyko, kaip jie veikė — enciklopedija nežino. San Diego mieste, kaip enciklopedija rašo, pirmieji lietuviai atsiradę 1931 m.

Tačiau Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa, būdama seniausia lietuvių organizacija Los Angeles mieste, nėra pati pirmoji lietuvių organizacija Kalifornijoje. "Vienybė" ("Vienybė Lietuvių") 1886 metais gegužės 26 d. yra išspausdinusi trumpą korespondenciją iš Sacramento, Calif., iš kurios sužinojome, jog tais metais Sacramento mieste gyveno lietuvių ir jie įsteigė Jadvygos vardo draugiją. Tais laikais visoje Amerikoje lietuviai steigė buvusių Lietuvos kunigaikščių vardo draugijas, gi Jadvyga — Jogailos žmona.

Taigi, prieš 69 metus jau lietuviškai Kalifornijoje gyveno ir turėjo savo organizaciją. Apie Sacramento lietuvių minimoje "Vienybės" korespondencijoje taip rašoma:

"Mes čia šeši gyvename, vienok norime prigulėti prie skaitliaus sūnų Gedimino. Mes nepasiduosime kitiems, nes norime būti pirmutiniais ir uždedam surišimą tarp savęs po vardu draugystės Jadvyga, ba reikia žinot, kad iš viso su didele bėda surinkome nuo 14 iki 60 metų, visi esame broliais".

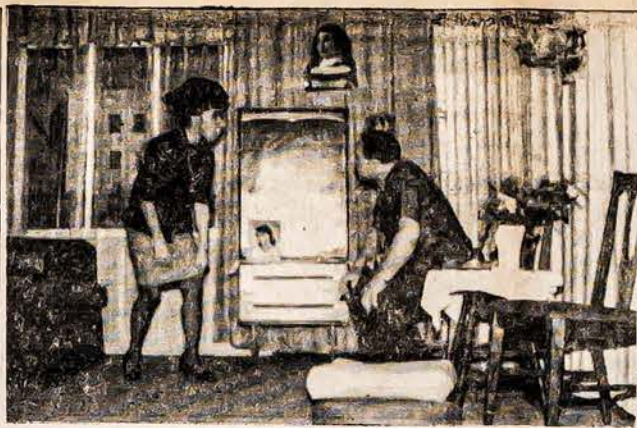
Taip ir neaišku, su kuo į varžybas 1886 metais Sacramento lietuviai stojo, žadėdami nepasiduoti ir būti pirmutiniais... Ar jie varžėsi lietuviškojoje veikloje su kitų Kalifornijos miestų lietuvių, ar net gal visos Amerikos lietuvių kolonijas žadėjo perviršyti?

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa per 60 metų yra atlikusi daug lietuviams ir lietuvių bei naudingų darbų. Juos smulkiau kada nors kita proga peržvelgsime. Kuopos veiklon yra įsijungę įvairių pažiūrų, įvairių religijų lietuvių.

Kita seniausia Los Angeles lietuvių organizacija yra šv. Kazimiero parapija, besirengianti paminėti savo veiklos 25 metų sukaktuves.

"Rūtos be darželių" pirmą kartą lietuvių scenoje

SLA 75 kuopa metinio parengimo programą atlikti buvo užprašiusi Los Angeles Dramos Sambūrio. Šie vaidybos meno mylėtojai pasirinko Chicagoje gyvenančio autoriaus Anatolijaus

Aldona (Irena Keselytė) ir Šiaučius fotografas (Vincas Dovydaitis) diskutoja "Rūtos be darželių" scenoje gražuolių konkurse. Foto L. Briedis

Kairio dar niekur nevaizdintą kūrinį "Rūtos be darželių", trijų veiksmų komediją.

Režisavo Dalila Mackialienė, dekoracijas suprojektavo ir piešė Algirdas Zaliūnas. Režisūros padėjėjai buvo Stella Batkienė ir Balys Mackiala. Vaidintojai: Danutė Vebeliūnaitė, Irena Keselytė, Vytautas Šulaitis, Vincas Dovydaitis, Vladas Gilys ir Juozas Paplauskas.

Publikos prisirinko pilna šv. Kazimiero parapijos salė, talpinanti iki 400 žmonių. Tai autoriaus Anatolijaus Kairio, kaip vienas rašytojas čia išsireiškė, triumfas. Triumfas režisierės Dalilos Mackialienės bei vaidintojų, o taip pat triumfas SLA 75 kuopos, kuri vaidinimą rengė, kad tiek daug buvo žiūrovų.

Ir veikalas ir vaidyba, be abejo, vieniems patiko, kitiems ne. Juk tai paprastas kasdienis reiškinys: "Nors be kailio žmogus liktum, bet tu visiems neįtiktum", tačiau, jei per visą savaitę, prieš šią korespondenciją rašant, kai tik sustikdavai lietuvi ar lietuvius, tai vis kalba sukdamosi apie "Rūtos be darželių", tas jau geras dalykas, kad žmonės kalba, kad nepraleidžia negirdom.

Šiaip ar taip, bet A. Kairio komedijos suvaidinimas atitraukė bent trumpam Los Angeles lietuvius nuo jų kasdieninių kalbų apie apartamentus, apie naujus namus, apie "tubaiforus"...

A. Kairys savo veikalą paliečia šių dienų aktualijas, kurių nevisi nori pastebėti, kurios nevisiems malonios. Kad ir tokių balsų galima nugirsti, kad jo komedijos personažai pramanyti, netikri, negyvenimiški. Deja, A. Kairys "Rūtos be darželių" yra palietęs daug gyvenimiškų dalykų.

Veikalo ašis — dvi moterys. Našlė motina ir duklė. Motina labai aukštai idealizuoja rūtas ir darželį. Atrodo, kad be rūtų darželio jai gyvenimo nėra. Bet kai susiranda vyrą — rūtos nebereikalingos.

Jauna našlės duklė ryžtasi laimėti gražuolių varžybas. Ji tiki, kad jei lietuviškas bus gražios ir laimės gražuolių konkursas, tai ir Lietuva bus graži, bus laisva. Ji meta karčių tiesą mūsų diplomatijai, kad generalinis konsulas paseno, nepadaeda jai gražuolių varžybas laimėti, gi Lietuvos laisvinimo darbas turėtų visur būti vykdomas.

Kaip motina, atrodo, be rūtų negalės gyventi, bet vyrą gavusį darželio atsižadėjo, taip ir duklė, gražuolių konkurse ne pasiekusi, išėjo už sportininko, brolio karčiama perėmusio.

Ar yra tokių lietuvių moterų, taip staigiai savo pasiryžimuse lūžtančių? Tai klausimas daugelio keliamas. Bet faktas, kaip Aldona savo pasiryžimą grožiu Lietuvą laisvinti užbaigė ištėkėjimu už klubo savininko, taip juk nevienas naujųjų ateivių laikraštinių, visuomenininkų ir kitokių veikėjų savo patriotinę veiklą yra užbaigę karčiama nusipirkimu...

Savos kolonijos vaidintojų rėmimas rūpi SLA kuopai

Per Los Angeles lietuvių radijo sausio 23 d. kalbėjo SLA kuopos pirmininkė Alena Devenienė. Kviesdama publiką į vaidinimą, ji pastebėjo, jog Amerikos lietuvių kolonijose yra pasisijusių dramų artistų. Pajėgtų kuopa iš Chicago pasikviesti kurią nors grupę, tačiau pirmoje eilėje rūpi remti ir skatinti savos kolonijos Dramos

Autorius A. Kairys buvo atskridęs iš Chicago

Dieną prieš vaidinimą dar buvo per vietos radiją suspėta pranešti, jog ir komedijos autorius Anatolijus Kairys atskris iš Chicago vaidinimą pamatyti. Kai prieš vaidinimą scenon įžengusi SLA kuopos pirmininkė Alena Devenienė pasveikino publiką,

Sambūrio veiklą, tegul lavinasi vietiniai vaidintojai.

Irena Keselytė, dukters Aldonos vaidmenyje, Vytautas Šulaitis — vaidines pražylusį kavalierių Kazį Ramonį ir Juozas Paplauskas, prekių išvežtojas, losangeličių scenon išėjo pirmą kartą. Kaip kas bevertintų vaidybą, tačiau vargu rasis kritikas, kurs būtų nepastebėjęs Irenos Keselytės turimą vaidybos talentą.

Juozas Paplauskas turėjo labai trumpą vaidmenį — tris trumpus scenos su vaiko vežimėliu įžengimus. Gi Vytauto Šulaičio vaidmuo ilgesnis ir, kaip pradininko, ne be trūkumų, tačiau tobulėjimui yra galimybė.

Kai Los Angeles sirgo režisierius Gasparas Velička, kartą jį aplankius mūsojo teatro temomis besinėkėdami vakarą leidome. Jis išskaičiavo vaidintojus, kurie pajėgūs charakterius kurti. Jų skaičiuje suminėjo ir Danutę Vebeliūnaitę. Ir "Rūtos be darželių" komedijoje jį pateikė pasigėrėtinus vaidybos.

Jonas Meilus, sportininkas — boksininkas, scenon išleistas nei tai rimtas vyras nei tai juokdaris. Kai mergina krenta į jo rankas, jis sumišęs pabėga. Kai jam užrišamos akys ir išstumiamas šokti rūtų darželyje — jis lyg nesubrendėlis. Vladiui Gilui buvo skirta suvaidinti šį sportininką ir ne kartą jis publikos juokui ir plojimais buvo palydėtas.

Šiaučių fotografą vaidino Vincas Dovydaitis. Jis vikriai sukosi įvairiose padėtyse: tai scenose su rūtas mylinčia motina, tai Aldonai aiškindamas, kad moterims ne vien veido grožis svarbu, bet kojų grožiu daug atsiekama. Vaidyba kartkartėmis publikos juokais ir plojimais buvo pertraukiama.

Autorius A. Kairys buvo atskridęs iš Chicago

Dieną prieš vaidinimą dar buvo per vietos radiją suspėta pranešti, jog ir komedijos autorius Anatolijus Kairys atskris iš Chicago vaidinimą pamatyti. Kai prieš vaidinimą scenon įžengusi SLA kuopos pirmininkė Alena Devenienė pasveikino publiką,

bet nepamirėjo, jog čia yra ir autorius, tai publika pradėjo autorį šaukti. Bet jis nesirodė, nes ir pranešdamas apie atvykimą buvo pastebėjęs, jog norėtų pirma pamatyti vaidinimą.

Po vaidinimo, dėkodama vaidintojams ir publikai, SLA kuopos pirmininkė Alena Devenienė pakvietė scenon autorį A. Kairį ir įsiai trumpai prabilo į vaidintojus bei į losangeličius.

Tarp gausybės publikos rašytojas A. Kairys susitiko daugybę pažįstamų ir plunksnos bendradarbių — rašytojų. Kun. Dr. Celičius, Alė Rūta, Juozas

Švaistas, Jurgis Gliuda, Bernardas Brazdžionis, Danutė Mitkienė, Z. Balvočienė, P. Raila, A. Gustaitis ir daug kitų rašytojų bei žurnalistų buvo SLA kuopos surengtame vaidinime. Visuomenininkų, įvairių organizacijų veikėjų bei biznio žmonių čia galėjai susitikti kaip retai kur. Buvo svečių ir iš kitų miestų čia dabar atostogaujančių.

Autorius A. Kairys kelias dienas Los Angeles mieste viešėdamas buvo apsiostojęs Gražinos ir Juozo Raibys namuose. Juozas Raibys šįmet yra Dramos Sambūrio pirmininkas. Sausio 26 d.

Bendras publikos vaizdas SLA 75 kuopos metiniame parengime. Foto L. Kančauskas

jie į savo namus buvo sukvięti vaidintojus, keletą rašytojų, SLA kuopos pirmininkę ir vicepirmininką atsiveikinti su A. Kairiu, besirengiančiu grįžti į Chicago. Svetingoje aplinkoje buvo padiskutuota pats veikalas bei vaidyba.

SLA kuopa su dėkingumu minėdama Dramos Sambūrio narius vaidintojus, režisierę D. Mackialienę, dailininką A. Zaliūną, komedijos autorį A. Kairį bei džiaugdamosi, kad Los Angeles tiek daug yra vaidinimo mėgėjų, ypatingą padėką reiškia šv. Kazimiero parapijos klebonui J. Kučingui, kurs leido vaidintojams parapijos salėje

rinktis repeticijoms, kurs leido parapijos salėje vaidinimą rengti.

Prieš vaidinimą ir po vaidinimo veikė žemutinėje salėje maisto ir gėrimų baras, tvarkomas J. Masono ir K. Kirilausko su J. Miglinu. Kiti ten darbavosi: Elzbieta Schultzenė, Julija Petraitienė, Ana Masonienė, Antanaitienė, M. Aftukienė, A. Biekša. Prie kasos buvo Felix Collins ir Mrs. Margaret Collins. Povilė Petraitis, Petras Marčiūška, Kazimiera Žilinskienė, Petras Žilinskas, Juozas Aftukas, Leonas kia šv. Kazimiero parapijos klebonui J. Kučingui, kurs leido kitą darbą atlikę vaidinimo salėje.

J. Klauskis

A. Kairys, "Rūtos be darželių" komedijos autorius SLA kuopos metinio vaidinimo publikoje. Iš kairės: teisininkas V. Kazlauskas, SLA pirmininkė Alena Devenienė, autorius Anatolijus Kairys, M. Gliudienė, rašytojas J. Gliuda. Foto L. Briedis

Los Angeles Dramos Sambūrio nariai po komedijos "Rūtos be darželių" suvaidinimo SLA 75 kuopos vakare. Iš kairės: dailininkas A. Zaliūnas, J. Paplauskas, V. Šulaitis, D. Vebeliūnaitė, komedijos autorius A. Kairys, I. Keselytė, V. Dovydaitis, režisierė D. Mackialienė, V. Gilys, S. Batkienė. Foto L. Kančauskas

STANDARD FEDERAL

Savings And Loan Association

4192 Archer Ave. — Chicago, Illinois 60632

Telef.: Virginia 7-1141

TURTAS — \$90,000,000.00 REZERVAI — 8,800,000.00

Vienintelė lietuviška taupmenų bendrovė Chicagoje, mokanti dividendus kas 3 mėnesiai.

Dabartinis dividendas 4 1/4% visoms taupmenoms

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI PRIEINAMOMIS SĄLYGOMIS

JUSTIN MACKIEWICH,

Valdybos pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,

Prezidentas

VALANDOS:

Pirmad., Ketvirtad. nuo 9 iki 8 v. v.
Antrad., Penktad. nuo 9 iki 4 v. v.
Šeštad. nuo 9 iki 12 v.
Savaitdienį — nedirbama.

IL 60608

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone MAYmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Universal Investment Share Account

Subscription Rates: In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje: metams \$13.00, pusei metų \$7.00, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50.

Užsieniuose: metams \$16.00, pusei metų \$8.00, vienam mėnesiui \$1.50.

NAUJIENŲ ofisas atidarus kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

APŽVALGA

Parapinių mokyklų šelpimas

Prez. Johnsono administracija įteikė JAV kongresui bilijū, prašydama \$1.25 bilijonų švietimo pagelbai. Atstovų pakomitetis (sub-committee) daro viešus visuomenės apklausinėjimus.

Vieni šitam bilijū pritaria, kiti priešinasi. Oponentų skaičiūje yra ne vien žmonės, kurie neišpažįsta jokios religijos ir neina į bažnyčią (kaip pas lietuvius sakoma, "bedieviai"), bet ir įvairių tūkybinių organizacijų nariai. Jų motyvai įvairūs.

Prieš prez. Johnsono bilijū kongreso apklausinėjime pasisakė žydų rabinas Richard G. Hirsch ir katalikų universiteto išsėmtos ūkinės pajėgos.

Prie šitos kringtos padėties privėdė kraštą konservatoriai savo valdomo metais. Jie iki dugno išgramdė krašto resursus, nepalikdami atsargų, kad krašto ekonomija galėtų toliau vystytis — ir kad ji sugebėtų prisitaikyti prie pakitėjusių gyvenimo aplinkybių.

Reikėjo nedelsiant situaciją gelbėti, ir darbiečių vyriausybė ėmė energingai veikti, kai tik gavo formalius karalienės Elzbietos įgaliojimus (sena britų formalumo tradicija!). "Naujienose" buvo rašyta, kaip Wilsono vyriausybė pakėlė muitus tam tikroms importuojamoms prekėms, kaip ji ieškojo ir gavo paskolų užsieniuose, ir t.t.

Wilsono vyriausybei, desperatiškai besigrumiant su apspūsimomis kraštą bėdomis, aišku, nebuvo galimybės vykdyti prizadėtąsias reformas ir žmonių būvio pagerinimus. Todėl "100 dienų" neatnešė to, ko buvo tikėtasi.

Tad konservatorių vadas Sir Alec Douglas-Home (išt. Jūm) ir ryžosi vyriausybę pulti, manydamas, kad žmonės ir jų atstovai parlamente yra nusivylę neišsėtais premjero Wilsono prizadais ir kad nesunku ją parversti ant šono.

Debatuose iškilo tiesa. Tačiau po karštų debatų, užtrukusių 7 valandas, Wilsonas laimėjo. Debatuose išryškėjo, kas yra tikrieji tos krizės kaltininkai. Net ir liberalai atsiskakė balsuoti prieš vyriausybę, nors ir kai kurių punktų Darbo partijos programoje jie labai nemėgsta.

klasimo neiškelia; ar bažnyčios atskyrimas nuo valstybės yra geras dalykas, ar blogas? De Paul universiteto profesorius sako, kad yra klaida manyti, jog taisy trūpiniais bažnytininkai bus patenkinti. Jie, greičiau, jausis pažeminti, nes už tuos trūpinius būtų suteikta valdžia teisė kištis į bažnytinių mokyklų administravimo reikalus. Tikėjimo laisvės principas būtų pažeistas.

Kiti žydų ir katalikų atstovai pareiškė pritarimą bilijū. Kaip visada, tvirtiausiai remia bažnytinių mokyklų šelpimo sumanymą Romos katalikų dvasininkija, nes tokia politika viešpatuoja beveik visose Europos šalyse.

(Šitos politikos, beje, laikosi ir Rusijos "bežbošnikų" valdžia. Ji pripažįsta pravoslavų bažnyčios metropolito autoritetą ir skiria lėšas jo rezidencijos išlaikymui ir kanceliarijos reikalams. Bet už tai pravoslavų bažnyčios galva turi melstis už sovietų valdžią, girtą tų sovietų santvarką ir remti Kremliaus valdovų siekimus.)

Administracijos bilius (įstatymo projektas) siūlo teikti pašalpą vaikams tiek viešose, tiek parapišėse mokyklose, jeigu jų tėvai turi mažiau, negu \$2,000 metinių pajamų. Bilius siūlo teikti viešųjų mokyklų knygynų patarnavimą viešoms ir parapišėms mokykloms. Siūlo religinių organizacijų vaikams naudotis viešųjų mokyklų patalpomis tam tikromis valandomis.

Visiems šitiems pasiūlymams yra griežtai priešingos Nacionalinė Evangelikų Asociacija, Protestantų ir Kltų Amerikiečių Susivienymas už Bažnyčios ir Valstybės Atskyrimą, ir kelios kitos organizacijos.

Todėl labai abejotina, kad tas bilius būtų priimtas. Bet jeigu jisai bus be pataisymų priimtas, tai vargiai jį pripažins konstituciniu Aukščiausiasis federalinis teismas.

"Į PRAGARĄ NEISIME" Dariaus - Girėno postas visą laiką švėsdavo arių patrono, šv. Patriko dieną. Šiais metais posto vyriausybė ir vadovybė utarė, kad švėsti arių patrono dieną, turint savąjį patroną šv. Kazimierą, nėra prasmes.

Š. m. vasario mėnesiui išleistame biuletenyje nr. 2 Frank Krasauskis lietuviškai (kita biuletenio dalis rašyta angliskai) dėl šios šventės pakaitimo šitaip rašo: "Kaip žinome, kovo mėnesį yra nepaprasta švento Patriko šventė, kurią arių tauta ir plačioji visuomenė labai iškilmingai švenčia. Rengia didžiulius paradus ir kitokius triukšmingus suėjimus. Praeitę ir Dariaus - Girėno Postas nekartą dalyvavo tuose paraduose. Bet šiais metais Commander Raymond J. Krasauskis ir Komitetas sumanė, kad reikia pakeisti, pamėginti ką nors naujo, — vieton šv. Patriko paradų surengti ką nors tokio nepaprasto. Nutarta paminėti ir apvaikšioti tą taip prakilnią švento Kazimiero šventę, kuri yra kovo mėn. 4-tą dieną. Ta proga, kovo 6-tą dieną 7.00 val. vak. yra rengiamas banketas, arba St. Kazimir suėjimas (par'y) posto mažojoje svetainėje, 416 So. Western Ave. Bus pritaikinta tam tikra programa ir nepaprastai skanios vaisės svečiams. Vietas reikia užsakyti (rezervuoti) iš anksto. Biletai jau platinami. Kai-

dos žinome, kad išradingiausi rusai. Pirmiausia jie išrado daug kur pasaulyje paplitusius keiksmazodžius, po to — garo variklius, elektrą, lėktuvus, spaudą, telefoną, telegrafą, radiją, atominę bombą, televiziją, o lenkai juos pralenkė tobulesniais keiksmazodžiais. Mes, lietuviai, fikrari meskos. Turėjome ir turime gerų rašytojų — poetų, kurių raštai galime didžiulius, bet kodėl jie neišranda, nesukuria nė vieno padoraus keiksmazodžio? Žaltys, gyvatė, varlė, asilas, rupuzė — tai tik nieko dėtų gerų gyvūnelių gero vardo valkiojimas. Na, višta, žąsis, karvė, na kad ir velnias, — iš bėdos galima naudoti, o daugiau — ir nėra. Ar negalėtų sukurti tokius, kad ištarus žemė sudrebėtų, dangus sužaibotų, saulė priemtų, žmogaus nervus sukretų, kad net kiaušė susivemtų. Tuomet nereiktų mums skolintis rusiškų, lenkiškų, kad ir amerikoniškų. Kas matė ir kas girdėjo, kad mes, praecities didvyrių tautos aniniai, naudotume svetimomis senos "kultūros" liekanomis?

Iki mūsų rašytojai — poetai to nepadarė, protesto vardan siūlau: svetimų ir net iki šiam laikui varlotų nevykusių savų keiksmazodžių nevertoti; nesikeikti ir nesikolioti, kol neturėsime tam tikslui tinkamų mūsų kultūrininkų sukurtų išsireikškimų. Ne vien keiktis piemenys mokėjo — mokėjo ir melstis, išpažinties ėjo, kaip ir visi kiti žmonės. Va, gegužės mėnuo — puikus mėnuo. Kasmet Čižausko svirne mergos įrengdavo altorių ir visą mėnesį ji

gal ir bus vietoje šio mas, nes Kazimieras mišoje yra labai mėgiamas ir garbingas varlė. Amerikoje turime daug vieto, pavadintų švenčių miero vardu — kiek kiek vienuolynų ir kaplūnų ja tą brangų ir švenčių miero vardą. Net ir mištuvių tauta pasirinko Globėju. Nes jis būdamas kijos ir Lietuvos karm daug pasitarnavo Lietuvai.

"Brangūs nariai, žinote tą narių ir gė Kazimiero vardą, bet valote užsiskirti vietos Kazimierai tame bankete garbės svečiai ir bus pagerbti. Gal kai kam bus ta, kad Gavėnios laikas mas toks banketas — ka ir sokiais, taip pat vakariene. Dėlo praburūpinti, nes komitetas nės Katalikų Bažnyčios pino specialų leidimą, bijokime, galėsime pašokti, gardžiai ir so vakarieniūti, su tvarka ir, kas svarbiausia, kad tai į pragarą neisime".

Pats straipsnelis pats Sv. Kazimiero paveikslas. Stasys Jušelis

"NAUJIENOS" BOLSĖVIKŲ YRA RAKSTIS TU ALD

Britų darbiečiai atrėmė puolimą

Britanijos parlamentas atmetė 17 balsų dauguma konservatorių siūlymą pareikšti nepasitikėjimą Darbo partijos vyriausybei. Už vyriausybę balsavo 306 darbiečiai, prieš — 289 konservatoriai. Liberalų 9 atstovai susilaikė. Jei liberalai ir būtų ėję su konservatoriais, tai vyriausybė vistiek būtų paėmusi viršų.

Konservatorių viltis nuverstį premjero Harold Wilson kabineta neįsipildė, nors jie tikėjosi laimėti.

Jie padarė šitą ataką labai nepatogiū Darbo partijai laiku. Du kartu iš eilės prakiešo papildomuose rinkimuose vyriausybės narys. Darbiečių gretose pasklido nusiminimas; o parlamente jų atstovai beturi tik 3 balsų daugumą. Atrodė, kad Wilsono vyriausybė baigia prilipti liepto galą.

Pats premjeras buvo atsidūręs nepavydėtinoje padėtyje.

Pernai rudenį, vos-ne-vos nugalėjęs konservatorius visotiniuose parlamento rinkimuose, Harold Wilson pareiškė, kad jisai ne tik išsilaikys valdžioje, nors ir turėdamas tik kelių balsų persvarą atstovų name (rūmuose), bet ir sugebės įvykdyti savo partijos programą.

"100 dienų"

Wilsonas žadėjo praveisti eilę reikalingų kraštui reformų per pirmąsias 100 dienų. Tada jo pusėn pakrypsią šimtai tūkstančių žmonių, kurie pereitą rudenį balsavo už konservatorius arba nėjo balsuoti, manydami, jog nesą skirtumo, ar valdžia bus konservatorių rankose, ar darbiečių. Tie balsuotojai įsitikins, kad skirtumas yra didelis.

Tačiau beveik visi Wilsono prizadai buvo padėti į šalį. Jau rinkimų kampanijos metu buvo žinoma, kad ekonominė ir finansinė krašto padėtis sunki ir eina blogyn; todėl konservatoriai, 13 metų išbuvę valdžioje, neteko pasitikėjimo visuomenėje. Bet, kai valdžią perėmė Darbo partijos vadas, jisai pamatė, jog padėtis yra daug blogesnė, negu atrodė.

Wilsonas buvo priverstas tuojau imtis griežtų priemonių, kad sumažėtų užsienio prekybos nuostoliai ir kad būtų apsaugota sterlingo (britų valiutos) vertė — antrai, grėsiė infliacija, gyvenimo reikmenų brangėjimas, realios algų ir pensijų vertės smukimas ir t.t. Tų negerovių pasėkoje būtų paastrejusios socialinės kovos krašto viduje ir būtų pablogėjęs Britanijos stovis (status) užsieniuose.

BALYS PUPALAIGIS TALPŪNAI

Kol pūdyje kjaulės ganėsi, būdavo ramios: žolė ėsdavo, knaisiodavo žemę skatū šaknų ieškodamos, paėdusios išsiknisdavo duobutė ir joje atsiguldavo; jei saulė perdaug kepina, kiaušes atsivarydavom kur prie balos, ten jos snukiū paknisdavo purvą ir jį atsiguldavo — kaip kiaušė. Piemenys pasekdavo kiaušes, tik tuo skirtumu, kad susirasdavo gilesnę, su švaresniu vandenimi, balą ir pasimaudydavo.

Vaikams geriausios maudymuisi vietos buvo: antrame lauke Kraukšlės upelis ir trečiame — Rokupys. Rokupyje nevisur galėjai maudytis, nes kaikuriuose gilesnėse vietose buvo dieliū, o jų bijojom. Pirma lauke kartais Grendelėse vienoje duobėje po lietaus buvo galima pasimaudyti. Brastadaržio alksnyne dėl maudyklės reikdavo pakombinuoti. Dažniausia piemenys taip padarydavo: vasaros metu, kai balos išdžiūdavo, alksniū krūmai tartum iškilddavo, tarp kamėnų ir šaknų atsiradavo plyšiai; į plyšius prikišdavo sausų šakelių, lapų ir užkurdavo. Piemenys laukuose turėjo teisę ugnį kurenti. Taip užkurtas krūmas pradžioje degdavo su liepsnele, o vėliau apie tą vietą tik truputi dūmų matydavosi. Tie dūmeliai matydavosi iki ateidavo smarkus lietus. Po lietaus toje vietoje atsiradavo mažytis ežerėlis, ir gilus, ir vanduo švarus — maudykis ir džiaukis. To dar negana — kitą vasarą krantuose

užaugdavo didelė žolė, atsirasdavo daug varlių ir laukinių anėjų lizdų, galėjai rasti kiaušinių; trečią vasarą ties ta vieta ir aviečių būdavo. Apdegusius alksniū krūmus ūkininkai kūrui sunaudodavo. Kai rugius nupiaudavo ir suveždavo, visus gyvulius ir žąsis suvarydavo ant rugienos. Su galvijais nieko blogo nebūdavo, bet su žąsimis, ypatingai su kiaušėmis, — vargas. Lekia, piaunasi, pavyti sunku, rugiena kojas duria — tiesiog pragaras. Jei apsiauni klumpėmis — kojas sukiniėja, kojos sušyla, prakaituoja, niežti; apsiauni kadokais (odiniai vyžiukai) — bėgioti gerai, bet sušlampi, kojos šunta, kutena. Keikiesi, kiaušes kolioji, botagu, akmenimis, pagaliai muši, net verki, o jos nė dėmesio nekreipia — bėga vis toliau ir toliau, o tu vaikykis jas.

Sia proga reikia pasigirti, kad mes, piemenys, kaimo atžala ir daug atėičiai vilčių teikianti jaunuoemenė, keiktis ir koliotis mokėjom neblogiau už suaugusius. Iš jų ir išmokom. Tik gaila, kad mažai supratom ką tie žodžiai reiškė. Kad jie nerūjūtapai pagelbėdavo, tulžei išlieti patarnaudavo — žinojom. Tėvai už tų žodžių vartojimą nešvelniai veidą paglostydavo, kartais ryškė užpakaliuką pakasydavo, Dievo bausme pagrasindavo, bet kodėl jie patys keikėsi ir koliojosi, ypač vyrai, ir jų niekas nebausdavo? Kodėl neišaiškino ką tie blogi žodžiai reiškia ir kodėl jie blogi? Čia galima įtarti pavydėjime. Jei suaugę keikiasi, reiškia, tas naudingas, vyriška. O kai įpranti — patys keiksmazodžiai iš bur-

nos veržiasi. Kiek dėl to nemalonumų teko susilaukti. Va, ganau Laukelyje ties vieškeliu kiaušes. Jau neatsimenu kieno kiaušė, tiesiog per gvoltą veržėsi į kitą vieškelio pusę. Mat, ten buvo pasėtas vasarojus ir pasodintos bulvės. Pravarai ją iš vienos vietos, ji metasi į kitą. Tiek įpykino, jog pasiryžau ją gerai pamokinti. Prisielinau, ir kad šeriau vieną, kitą kartą botagu, priedui rusišką trizodį surikau — tik žvilgt į vieškelį, o čia pat kunigelis (klerikas) Kazimieras Bičkauskas važiuoja. Staiga mečiausi į kiaušiu būrį ir ant žemės atsiguliuoju. Galvojau: gal pažino, o gal ir ne — atspėk dabar. Pyktis paėmė: ko dabar jam reikėjo taip neksti važiuoti; ar jis negalėjo žygio imtis kai kiaušė būtų suguliosos? Matyt, jis buvo užvažiavęs pas savo seserį, Zidaro pačią, jos namie nerado, o dabar važiuoja Ketaviškėna ant atpusko (allaidų). Na, jei tėvas sužinos, teks prie svetimų žmonių pamokslų išklausti ir ilga neprastaturnio varda panešioti. O jei klebonas kun. Pakštys sužinos — prapultis. Iki šiam laikui susitūkus leidavo ranką pabučiuoti, paglostydavo, pašnekindavo, paklausdavo ką dirbu, ką mokiuos, nusišipsodavo atsisveikindamas, bet kas dabar bus, a...? Baisu!

Mano laimėi niekas to nesužinojo. Jau daug laiko prabėgo; jau ir Bičkauskas prelato būdamas mirė, Chicago's Kazimirinėse palaidotas... Keiksmai ir koliojimai buvo naudojami slaviski. Geri buvo rusiški, bet lenkiškų kartais sužinodavome geresniū. Iš spau-

Puget srityje nuo greta esančių kalnų nusmuko didelis žemės ir purvo gabalas. Oregono valstybeje purvas uvertė žemės veikslė matome sugadintą Toledo miestelio gatvėliū žmogus neteko gyvybės, kai purvas sugadino vieną užmūšė leido vandenį.

